

Zoom Üzerinden Yapılan Uluslararası Kitap Söyleşisinde Osman Kavala Davası Tartışıldı

20 Nisan 2020, New York

Research Institute on Turkey (RIT), Turkey Human Rights Litigation Support Project (TLSP) ve Osman Kavala Dayanışma Grubu, Kavala'nın 62. doğum günü için hazırlanan ve arkadaşlarının, birlikte çalıştığı kuruluş ve inisiyatiflerin yer aldığı kitap ile ilgili uluslararası bir panel düzenledi. Panelde, Osman Kavala'ya Özgürlük dayanışma kampanyası, kitabın ortaya çıkış hikâyesi, davanın son durumu ve süregelen yargılamanın Türkiye'deki sivil toplum üzerindeki etkileri tartışıldı. Osman Kavala'nın yaşı itibarıyla COVID-19 risk grubu içinde yer aldığı, beslenme ve sağlık gibi temel haklarının cezaevinde iyi gözetilemeyeceğine dair endişeler dile getirildi.

Zoom aracılığıyla gerçekleştirilen panele 76 uluslararası kuruluşun temsilcilerinin yanı sıra bağımsız sanatçı, küratör, akademisyen ve gazeteciler dâhil olmak üzere toplamda 150'den fazla dinleyici katıldı. Bu kuruluşlardan bazıları; İnsan Hakları İzleme Örgütü, Uluslararası Af Örgütü, Article 19, PEN International, European Cultural Foundation (Avrupa Kültür Vakfı) Goethe-Institut, Mercator Stiftung, Calouste Gulbenkian Vakfı, Chrest Vakfı, SAHA, Arter, National Academies of Sciences Human Rights Committee (Ulusal Bilim Akademileri İnsan Hakları Komitesi), Uluslararası Hukukçular Komisyonu, Columbia University Institute for the Study of Human Rights (Columbia Üniversitesi İnsan Hakları Çalışmaları Enstitüsü), Columbia University Global Freedom of Expression (Columbia Üniversitesi Küresel İfade Özgürlüğü), Freedom House (Özgürlük Evi), Bar Human Rights Committee, Law Society of England and Wales, Alman Parlamentosu, Alman Dışişleri Bakanlığı temsilcileri, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi, Avrupa Konseyi ve İsveç Konsolosluğu.

Panel Ayşe Bingöl Demir (TLSP) ve Eylem Delikanlı'nın (RIT) açılış konuşmalarıyla başladı. Türkiye'de, insan hakları savunucularına, gazetecilere, politikacılara, avukatlara ve hükümeti eleştiren kesimlere yöneltilen ciddi saldırılara ve "yargı tacizi" niteliği taşıyan uygulamalara ilişkin endişe verici raporlara dikkat çeken Bingöl Demir, baskıcı eğilimlere karşı koymak ve Osman Kavala dâhil tüm siyasi mahkumların, özellikle COVID-19 salgını sürecinde, derhal serbest bırakılmasını sağlamak için uluslararası toplumun bir araya gelmesinin önemini altını çizdi.

Eylem Delikanlı panelin gerçekleşme amacı konusunda “Bugün buraya yalnızca Kavala davasını ve şaşkınlık yaratan hukuki süreci incelemek üzere değil; aynı zamanda bu dava etrafında şekillenen dayanışma faaliyetlerini konuşmak, ortak çalışmalarını güçlendirmek için ne tür yaratıcı yollar bulabileceğimizi ve daha güçlü ilişkiler kurarak sadece Türkiye’de değil dünyada da daralmakta olan sivil alanda nasıl beraber hareket edeceğimizi tahayyül etmek için bir araya geldik.” ifadelerini kullandı.

Osman Kavala, avukatı aracılığıyla gönderdiği mesajda dinleyicileri ve konuşmacıları selamlayarak şunları söyledi: “Maalesef tutukluluğumu devam ettirmeye niyetli kolektif bir çaba mevcut. Aynı şekilde yargıyı araçsallaştırıcı anlayış ve uygulamalar devam ediyor. Benimle birlikte yerel idareciler (belediye başkanları), gazeteciler hukuksuz tutuklamalarla özgürlüklerini kaybetmiş durumdalar. Her şeye rağmen hukuku, özgürlükleri, insan haklarını savunanların bu karanlık tabloyu değiştireceğine inanıyorum.”

Anadolu Kültür Genel Müdürü Asena Günal, Osman Kavala’nın ilk gözaltına alındığı Ekim 2017’den bu yana devam eden adli süreci ayrıntılı bir şekilde paylaştı. Günal, Osman Kavala’nın hedef alınmasının nedenleri konusunda şunu dile getirdi: “Bu ülkede hâlâ hukukun işlediğine dair bir inancı simgeliyordu. Tam da bu nedenle onun gözaltına alınıp tutuklanması, bütün sivil ve demokratik faaliyetlerin ve bu faaliyetlerin içinde yer alan kişi ve kurumların kriminalize edilmesi anlamına geliyor. İktidar, onu tutuklayarak, hak arayan herkese ama özellikle de sivil toplum ve kültür-sanat alanında çalışanlara gözdağı vermek istiyor.”

İnsan Hakları İzleme Örgütü Avrupa ve Orta Asya Bölümü Türkiye direktörü Emma Sinclair-Webb konuşmasında, Osman Kavala’nın yargılandığı davanın duruşmalarına ve mahkemenin her bir duruşmayı ele alma biçimine değindi. Sinclair-Webb “Yargılamanın insani boyutunu ve yargı mercilerinin Osman Kavala’nın yakınları üzerindeki etkisini ortaya koymak son derece önemli” dedi. Sinclair-Webb davaya, duruşmalara ve Kavala’nın tutukluluğunun devam ettiği soruşturmaya dair değerlendirmelerini paylaştı. Sunumunun devamında, Türkiye’nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Aralık 2019 tarihli, Türkiye’nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ni ihlal ettiği ve Kavala’nın derhal serbest bırakılması gerektiği yönündeki kararını uygulamadığının altını çizdi. Emma Sinclair-Webb ayrıca, siyasallaştırılmış yargılamalar, terörle mücadele yasalarının kötüye kullanılması ve “devlete karşı suçlar” isnatlarının genişletilmiş arka planını ele aldı ve sözlerini “Osman Kavala’nın davası Türkiye’deki ciddi haksız yargılamalar dalgasının bir parçasıdır” diyerek bitirdi.

Hafıza Merkezi eş direktörü Murat Çelikkan, Osman Kavala’nın yargılanma sürecinin sivil toplum üzerindeki etkilerini detaylandırarak “Osman’ın davasındaki iddianame ve bu iddianameye dayanarak yürütölen Gezi yargılamalarında sivil toplumun bütün faaliyetleri kriminalize edildi. Tutuklanması ve ona yöneltilen suçlamalar sadece kendisi, ailesi ve arkadaşları için acı değil, aynı zamanda genel olarak sivil topluma yönelik bir tehdit oluşturmakta. Bunun sivil toplum örgütleri üzerinde felç edici bir etkisi var” dedi.

New York’ta yaşayan yazar ve aktivist Nancy Kricorian, özellikle 24 Nisan 2015’te İstiklal Caddesi’nde gerçekleştirilen Ermeni Soykırımı’nın 100. Yılı Anma Töreni’nin planlanması ve yürütölmesinde Osman Kavala ile yaptığı ortak çalışmadan bahsetti. Kricorian, sunumunun

devamında Osman Kavala için yazdığı bir şiiri okudu. Katılımcıları oldukça duygulandıran Our Neighbors (Komşularımız) isimli şiirin son bölümü şöyleydi: "Akşam indi. Perdenin kapanmasına izin verdik ve pencereden uzaklaştık. Akşam yemeği masada. Radyoda eski bir şarkı, bize gençliğimizi hatırlatan. İnsanlar daha mı nazikti o zamanlar?"

Sunumların ardından dört tartışmacı, panel, dava ve Osman Kavala ile olan kişisel ilişkileri hakkındaki kısa yorumlarını paylaştı. Avrupa Parlamentosu üyesi (İspanya) ve Parlamento'nun Türkiye Daimi Raportörü Nacho Sánchez Amor, "Osman Kavala'nın davası, turnusol kağıdına, Türkiye'nin reform sürecindeki samimiyetine dair bir ispat aracına dönüştü. Geçtiğimiz aylarda olanlar göz önüne alındığında çok fazla umudum yok... Olanlar, Türkiye hükümeti ve yargısının, herhangi bir utanç duymadan, davaları siyasi kararlarla yürüttüğünün en açık kanıtı" yorumunda bulundu.

Alman Parlamentosu Başkan Yardımcısı Claudia Roth, "Bu etkinliğin küresel dayanışma için cesaret, ilham ve umut verici bir örnek olduğunu düşünüyorum. Osman Kavala'yı Gezi'den önce tanıdım; bir köprü kurucusu, demokrasiye adanmış bir kültür ve sanat insanı, gerçek bir Avrupalı... O yalnız değil ve biz 'Osman Kavala'ya Özgürlük' talebinden vazgeçmeyeceğiz" dedi.

Columbia Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü, İnsan Hakları Çalışmaları Enstitüsü direktörü Profesör Elazar Barkan ise şöyle devam etti "COVID-19 ile birlikte kahramanlık konseptini; başkalarının durumunu iyileştirmek, hiç tanımadıkları insanları desteklemek ve onlarla ilgilenmek için kendi hayatlarını riske atan insanları tekrar değerlendirmeyi öğrendik. Eminim ki kendimizi toplumsal aktivizme ve insan hakları aktivizmine adanarak Osman Kavala'nın hapiste de olsa iyi olmasına katkıda bulunuyoruz."

Kunsthalle Wien'in direktörlüğünü üstlenen küratör kolektifi What, How & for Whom üyelerinden Sabina Sabolović, Osman Kavala olmasaydı küratörlüğünü yaptıkları 11. İstanbul Bienali'nin gerçekleştiremeyeceğini; Kavala'nın sadece kaynak sağlayarak değil, aynı zamanda onları doğru insan ve kurumlarla iletişime geçirerek de desteklediğini dile getirdi.

Konuşmacılara, Kavala'nın devam eden tutukluluğu ve çeşitli kampanya fikirleri gibi konularda sorulan sorulardan sonra panel, katılımcıların, Osman Kavala'nın tutukluluğunun sona erdirilmesi konusundaki kararlılıklarını ve işbirliklerini sürdürme isteklerini yinelemesi ile sonlandı.

Etkinliğin tümünü izlemek için: <https://bit.ly/354PSx7>